

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13819/2023
31.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у Француској, чији је пуномоћник Анкица Мишков, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Владимир Миљевић, адвокат из ..., ради развода брака, вршења родитељског права и издржавања мал. детета, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 590/22 од 16.11.2022. године, у седници одржаној 31.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 590/22 од 16.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1140/2020 од 13.06.2022. године, ставом првим изреке, разведен је брак закључен дана 15.09.2012. године у Републици Француској, евидентиран под текућим бр. .. за 2018. годину за матично подручје ..., Град Београд, између АА и ББ. Ставом другим изреке, заједничко мал. дете парничних странака и то мал. ВВ, рођена дана ...2013. године, поверена је мајци ББ на бригу, чување и васпитање, која ће самостално вршити родитељско право. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мал. детета ВВ са оцем АА, на следећи начин: када је отац у земљи у дужем периоду, виђање ће се одвијати сваког викенда односно сваког дана по три сата дневно, уколико је отац током краћег периода у земљи (недељу дана) на начин који је прилагођен дневним потребама детета, тако што ће мајка предавати дете оцу на договореној адреси, а отац ће у договореном термину враћати дете на адресу становања мајке, 30 дана током летњег распуста по претходном договору родитеља. Ставом четвртим изреке, обвезана је тужилац АА да на име свог дела доприноса издржавања мал. ВВ, плаћа месечно износ од 200 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, сваког првог до 10. у месецу за текући месец, почев од дана подношења тужбе 24.08.2020. године, па убудуће, док за то постоје законски услови или док се одлука не измени другом судском одлуком уплатом на рачун законске заступнице мајке, овде тужене ББ, под претњом принудног извршења, док је заостале неуплаћене рате дужан да плати у року

од 15 дана од пријема судске пресуде под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене ББ у делу којим је тражила да се обавезе тужилац АА, да на име доприноса за издржавање мал. ВВ, плаћа месечно преко досуђеног износа од 200 евра (у динарској противвредност по средњем курсу НБС на дан исплате), до траженог износа 500 евра (у динарској противвредност по средњем курсу НБС на дан исплате) за износ од 300 евра (у динарској противвредност по средњем курсу НБС на дан исплате) почев од дана подношења тужбе па убудуће. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 590/22 од 16.11.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 1140/20 од 13.06.2022. године у ставу петом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност правноснажне пресуде донете у другом степену у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, првостепеном пресудом разведен је брак тужиоца и тужене, заједничко мал. дете парничних странака, мал. ВВ, рођена ...2013. године, поверена је мајци ББ, овде туженој на васпитање и на вршење родитељског права, а отац овде тужилац је обавезан да доприноси децем издржавању месечним износом од 200 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Мал. ВВ, похађа трећи разред основне школе, њене месечне потребе за храном, гардеробом, обућом, средствима за хигијену, уџбеницима, школским прибором, као и активностима процењене су у износу од 26.866,31 динар. Тужена живи у стану свога оца, са дететом мал. ВВ. Тужена није у сталном радном односу већ непријављена зарађује месечно око 20.000,00 динара (помоћ старијим особама), здрава је и способна за рад, осим мал. детета нема обавезу да издржава друга лица. Тужилац, отац мал. ВВ, запослен је у Легији странаца, власник је стана који се налази на Корзици и који издаје у закуп за месечну закупнину од 690 евра, плаћа месечну рату за кредит за наведени стан у износу од 826 евра, од 01.08.2022. године, зарада тужиоца износи 1.600 евра месечно јер не ради у Падобранској јединици у којој је остваривао додатне приходе, за храну је тужиоцу потребан износ од 500 евра месечно, а за одећу и обућу 1.000 евра годишње. Тужиоцу је забрањено обављање додатних послова, с обзиром да је запослен у Легији странаца, од престанка заједнице са туженом а по правноснажној привременој мери доприноси издржавању мал. детета износом од 180 евра у динарској противвредности, тужилац је здрав и способан за рад осим мал. детета нема другу обавезу издржавања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 6. став 1. члана 61. став 1. члана 73, 77. став 3. члана 154. став 1. члана 160, 161. и 162. Породичног закона, закључили да је тужилац у могућности да доприноси издржавању мал. ВВ, месечним износом од 200 евра, са којих разлога су га и обавезали да на име издржавања плаћа месечно 200 евра, док су преко овог износа а до траженог износа од 500 евра, за износ од 300 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате одбили захтев тужене као неоснован.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право приликом утврђивања висине доприноса тужиоца, са којих разлога се неосновано ревизијом тужене указује да су нижестепени судови погрешно

применили материјално право из члана 160. Породичног закона, сматрајући да су прениско одмерили допринос тужиоца у издржавању мал. детета.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1). Потребе повериоца издржавања, зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, па и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Имајући у виду цитиране одредбе члана 160. Породичног закона, правилно су нижестепени судови утврдили потребе детета странака, као повериоца издржавања, које је рођено 2013. године и завршава трећи разред основне школе. При томе су и могућности тужиоца, као дужника издржавања да доприноси издржавању детета правилно процењене, имајући у виду да је запослен и да прима нето месечну зараду у износу од 1.600 евра (имајући у виду да живи у иностранству, утврђене прихода и расходе истог). Нижестепени судови су имали у виду минималну суму издржавања која представља и накнаду за хранење односно за лица на породичном смештају коју периодично одређује Министарство надлежно за породичну заштиту у смислу члана 164. став 4. Породичног закона и која актуелно износи 36.135,00 динара. Такође, по налажењу првостепеног суда преостала новчана средства која су потребна за издржавање мал. детета дужна је да обезбеди мајка, која поред свакодневне неге и васпитања је дужна да и финансијски доприноси издржавању свог мал. детета, а имајући у виду да је тужена здрава и радно способна, те да је као родитељу у обавези да ангажује све своје капацитете и снаге за обављање послова и стицање зараде, а ради подмирења потреба свог мал. детета, сагласно члану 73. Породичног закона. Стога су правилно нижестепени судови одбили захтев тужене да се обавезе тужилац да на име доприноса за издржавање мал. детета преко досуђеног износа од 200 евра а до тражених 500 евра за износ од 300 евра дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге, које прихвата и овај суд.

Начин и висина издржавања мал. детета, правилно су у конкретном случају одређени према критеријумима за одређивање издржавања прописани чланом 160-162 Породичног закона.

Код наведеног по оцени Врховног суда, ревизијом се неосновано оспорава правилност примењеног материјалног права.

Неосновани су наводи истакнути у ревизији да није урачунат допринос мајке при чињеници да јој је поверено дете, да би очев новчани допринос требао да буде већи од мајчиног, да се мајка свакодневно ангажује око детета, а отац када му обавезе то дозволе, јер су нижестепени судови правилно утврдили потребе детета као примаоца издржавања, које обухватају и трошкове исхране, одевања, школовања, одеће, обуће и других уобичајених потреба детета узраста 9 година, као и могућности тужиоца као даваоца издржавања дајући правилне разлоге које прихвата и овај суд, а притом доношењу одлуке се правилно водило рачуна да је тужила поред свакодневне бриге и старању о детету дужна да и финансијски доприноси издржавању свог мал. детета.

Суд је ценио и остале ревизијске наводе али су без утицаја на другачије одлучивање суда.

Применом члана 207. Породичног закона, правилно је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Са напред наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић